

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 28/12/2021
Αρ. πρωτ.: 1522/308672

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: «Ζημιές που προκλήθηκαν από μειωμένη παραγωγή (ακαρπία) στις ελαιοκαλλιέργειες της Περιφέρειας Θεσσαλίας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 849/3-11-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης, Μ. Κομνηνάκα, Δ. Μανωλάκου και Μ. Συντυχάκης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τις ζημιές που σημειώθηκαν από τους παγετούς της Άνοιξης στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας (κυρίως σε δενδρώδεις καλλιέργειες, καλλιέργειες δημητριακών, ψυχανθή, κηπευτικά, αμπελοειδή κ.λ.π.) διενεργήθηκαν οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν 980 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 16.844 δηλώσεις ζημιών.

Οι πληρωμές προκαταβολών – κατά τα προβλεπόμενα στον υπ' αριθ. Ν. 4820/2021- σε διάφορες περιοχές της Επικράτειας, μεταξύ αυτών και η Θεσσαλία, για τις ζημιές εξ' αιτίας του παγετού ξεκίνησαν από το πρώτο 15μερο του Αυγούστου και ως τώρα έχουν εκταμιευτεί πλέον των 59 εκ € (Αύγουστος, Σεπτέμβριος και Νοέμβριος 2021) για προκαταβολές σε 30.500 παραγωγούς. Ειδικά στην Περιφέρεια Θεσσαλίας έχουν πληρωθεί προκαταβολές ύψους 7.926.069,07 €. Η καταβολή του συνόλου των αποζημιώσεων αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως τις αρχές του επόμενου έτους.

Ειδικά για τις ελαιοκαλλιέργειες, όπως προκύπτει από τις επισημάνσεις του αρμόδιου Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Λάρισας, διαπιστώθηκε ότι έχουν υποστεί ζημιά στο φυτικό κεφάλαιο, κυρίως στις ΠΕ Τρικάλων και Καρδίτσας και λιγότερο στις ΠΕ Λάρισας και Μαγνησίας. Για τις εν λόγω ζημιές υποβάλλονται αιτήσεις από τους παραγωγούς (08/11/2021-22/11/2021) και ως τώρα έχουν υποβληθεί 1.700 αιτήσεις στις ΠΕ Τρικάλων και Καρδίτσας. Εφόσον τελικά συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό των Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, δύναται να προταθεί η ένταξή της σε πρόγραμμα.

Επιπλέον, πράγματι παρατηρείται το φαινόμενο της ακαρπίας-σχινοκαρπίας στην ελιά, ζημιογόνο αίτιο όμως μη καλυπτόμενο ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής. Για το λόγο αυτό άλλωστε και ουδέποτε έχει αποζημιωθεί η ζημιά από ακαρπία από τον ΕΛΓΑ.

Σε κάθε περίπτωση, στόχος της Πολιτείας είναι η αποζημίωση των πληγέντων αγροτών μας χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα εργαλεία και τις πηγές χρηματοδότησης τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το λόγο αυτό, λαμβάνουμε μέτρα για αποζημίωση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιών μέσω του ΕΛ.Γ.Α. και των καλυπτόμενων μέσω των Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων.

Όσον αφορά στο αίτημα για αποζημίωση των παραγωγών στο 100% των ζημιών που υπέστησαν, υπενθυμίζεται ότι το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς, η λεγόμενη απαλλαγή, προβλέπεται σε κάθε μορφή ασφάλισης και αποτελεί το μέρος εκείνο της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει το ασφαλιζόμενο αντικείμενο, δηλαδή εν προκειμένω την παραγωγή του, τόσο πριν τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –πχ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α. Για το λόγο αυτό και πουθενά δεν εφαρμόζεται ασφαλιστική κάλυψη κατά 100% οποιασδήποτε ζημιάς.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι σαφής πρόθεση της Διοίκησης του ΕΛ.Γ.Α. και της νέας πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ είναι η αναβάθμιση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος της χώρας, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται επιτυχώς στην κλιματική αλλαγή και να προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις της χώρας, διαδικασία που έχει ήδη ξεκινήσει και άπτεται τομέων όπως η ψηφιακή εξέλιξη (ήδη έχει υπογραφεί Προγραμματική Συμφωνία μεταξύ «ΕΛ.Γ.Α» και «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» για την υλοποίηση του Έργου «Ψηφιακή Εφαρμογή Εκτιμητικής Διαδικασίας ΕΛΓΑ»), η βελτίωση του τρόπου των εκτιμήσεων, η βιωσιμότητα του συστήματος αγροτικής ασφάλισης (με διάφορες μελέτες επ' αυτού να βρίσκονται σε εξέλιξη), οι εναλλακτικοί τρόποι ασφάλισης, όπως η προαιρετική και πρόσθετη, κ.α.

Επισημαίνεται ωστόσο, ότι οποιαδήποτε αλλαγή του Κανονισμού Ασφάλισης ως προς τον τρόπο και το ύψος των αποζημιώσεων προϋποθέτει την εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων, ώστε να διασφαλιστεί η οικονομική ευστάθεια, η φερεγγυότητα και η αξιοπιστία του Οργανισμού έναντι των υποχρεώσεων του που απορρέουν από τον Κανονισμό.

Σε ό,τι αφορά δε στη χρηματοδότηση του ΕΛΓΑ, υπενθυμίζεται ότι η παρούσα Κυβέρνηση για πρώτη φορά 10 χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου 3877/10 και σε εφαρμογή του άρθρου 7, ενίσχυσε τον ΕΛΓΑ μέσω του τακτικού προϋπολογισμού: α) με 34 εκατομμύρια τον Ιούλιο του 2020 με αποτέλεσμα να επιτευχθεί η αποπληρωμή του οφειλόμενου 35% των αποζημιώσεων σε μία δόση, β) με 68,7 εκατομμύρια για την καταβολή των αποζημιώσεων στις πληγείσες περιοχές του «Ιανού», μέσα σε τέσσερις μήνες και γ) με 30 εκατομμύρια για το έτος 2021, ενώ με ενεργοποίηση του ίδιου άρθρου καταβάλει την επιχορήγηση αναδρομικά για τα έτη 2011 ως και 2017. Με τον τρόπο αυτό καταβάλλονται έγκαιρα οι αποζημιώσεις στους δικαιούχους και πλέον η καταβολή των αποζημιώσεων ξεκινά την ίδια χρονιά που συμβαίνει το ζημιογόνο αίτιο και ολοκληρώνεται το αργότερο αρχές της επόμενης, σε αντίθεση με την πρακτική προηγούμενων ετών που η καταβολή ολοκληρωνόταν στο τέλος του επομένου έτους, δηλαδή ως και 17 μήνες αργότερα.

Όσο για την εξασφάλιση της κατώτερης εγγυημένης τιμής του ελαιολάδου, η παρέμβαση του κράτους για τον καθορισμό της τιμής είναι αδύνατη σε μια ελεύθερη αγορά όπως η ελληνική και η ευρωπαϊκή, όπου οι τιμές διαμορφώνονται με βάση τους κανόνες της αγοράς, δηλαδή την προσφορά και τη ζήτηση.

Τέλος, η Κυβέρνηση αποδεικνύει έμπρακτα ότι στηρίζει τον πρωτογενή κλάδο σε κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας μια σειρά μέτρων με σκοπό την αντιμετώπιση των συνεπειών όλων των κρίσεων που προέκυψαν και κλήθηκε να αντιμετωπίσει. Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποια από τα μέτρα αυτά:

- νέα φορολογική κλίμακα για τα φυσικά πρόσωπα και τους κατ' επάγγελμα αγρότες, με συντελεστές που ξεκινούν από το 9%, αντί για 22%.
- μείωση του φόρου των αγροτικών επιχειρήσεων, από το 28% στο 22%.
- μείωση της προκαταβολής φόρου στο 80% για τα νομικά πρόσωπα και στο 55% για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα.
- αναστολή πληρωμής της εισφοράς αλληλεγγύης

- μείωση κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες των ασφαλιστικών εισφορών για τους εργαζομένους των αγροτικών επιχειρήσεων
- μείωση της φορολογίας στο 10% των κερδών των συλλογικών αγροτικών σχημάτων.
- εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής τέλους επιτηδεύματος για τους αγρότες κανονικού καθεστώτος.
- με την πλειοψηφία των απαραίτητων εφοδίων και πρώτων υλών της γεωργικής παραγωγής να παραμένει στο 13%, οι ζωοτροφές που προορίζονται για ζωική παραγωγή υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή του 6%.
- Εφαρμογή του μέτρου της επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης πετρελαίου για το 2022 (για πρώτη φορά μετά το 2016), για τους παραγωγούς που μετέχουν σε ομάδες παραγωγών, στο πρόγραμμα συμβολαιακής γεωργίας σε συνεργατικά σχήματα και για νέους αγρότες.
Του Μέτρου θα ωφεληθούν περίπου 200.000 αγρότες, πάνω από 25.000 νέοι αγρότες, περίπου 170.000 αγρότες μέλη ομάδων παραγωγών και συνεταιρισμών και περίπου 25.000 αγρότες μέλη της συμβολαιακής γεωργίας.
- ενίσχυση ύψους 204.000.000€ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας (164.000.000€ ως σήμερα και επιπλέον 40.000.000€ που θα χορηγηθούν ως το τέλος του έτους σε πληγέντες τομείς του κλάδου) και 258.000.000€ μέσω επιστρεπτέων προκαταβολών

Ειδικά για τη στήριξη των ελαιοπαραγωγών της χώρας έναντι των συνεπειών της πανδημίας ο τομέας της ελιάς έχει ήδη ενισχυθεί με:

- Την ΚΥΑ 512/126068/18.05.2021 για τη χορήγηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας σε επιτραπέζια ελιά-λοιπές με κωδικό συστήματος ΟΠΕΚΕΠΕ 2008190, συνολικού ύψους ενίσχυσης 9.412.270€
- Την ΚΥΑ 1338/312351/9.11.2020 για τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στην επιτραπέζια ελιά ποικιλίας Καλαμών, συνολικού ύψους προϋπολογισμού 13.163.000€
- Την ΥΑ 2850/23.10.2020 για τον καθορισμό πλαισίου εφαρμογής του Μέτρου 21 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, στο πλαίσιο της οποίας έχουν καταβληθεί περί τα 123.000.000€

Επιπλέον αυτών, αποφασίστηκε και ανακοινώθηκε ήδη η ενίσχυση των υπολοίπων ποικιλιών επιτραπέζιας ελιάς (συμπεριλαμβανομένης της κονσερβολιάς), που δεν έχουν ενισχυθεί ως τώρα, σε όλη τη χώρα, με το ποσό των 40€/στρ. και συνολικό προϋπολογισμό 11.125.560€.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

- 1.Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
- 2.Βουλευτή κα Μ. Κομνηνάκα
- 3.Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου
- 4.Βουλευτή κ. Μ. Συντυχάκη